

EMŐD VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJÁNAK
FELÜLVIZSGÁLATA

2023.

1. Bevezetés

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemek, amelyeket a koncepciónak tartalmazni kell, a következők:

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket;
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról;
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit;
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az állampolgárok alapvető szociális jogait az Alaptörvény szabályozza. Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke a következőképpen deklarálja a szociális biztonságot:

„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”

A szociális gondoskodás célja az egyén jogainak tiszteletben tartása mellett a rászorult élethelyzetének javítása.

A törvény a céljai között rögzíti a szociális biztonság megteremtésének eszközeként az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit szabályozza. Azaz a törvény célja az, hogy a fenti célkitűzés elérését biztosító, különféle formájú szociális ellátások főbb formáit meghatározza. A formákon túl ez a törvény rögzíti, hogy ki jogosult ezekre az ellátásokra, valamint milyen módon érvényesíthetők azok. Mindezekhez kötődően az ellátások nyújtásának szervezeti feltételeit is biztosítja, s ehhez kötődően rögzíti finanszírozásuk alapvető kérdéseit is. Bár ezek elvileg valamennyi szociális biztonsági ellátás tekintetében fennállnának, az Szt. 3. § (6)-(8) bekezdéseire figyelemmel a törvény célkitűzése itt is a rászorultsági jellegű ellátások tekintetében érvényesül ténylegesen. A szociális védőháló kialakítása nem egyetlen intézményrendszer jelent, hanem a szervezetek együttműködésének feladatát. A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a szociális szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy a város minden lakója számára elérhetőek legyenek olyan ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják és a minőségi ellátást biztosítják. Kiemelt cél, hogy a koncepció megalkotásával a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékonyan nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek.

A jogszabályban foglaltaknak megfelelően elkészült Emőd Város Szociális szolgáltatástervezési koncepciója, melyet a Képviselő-testülete 1/2005. (II.24.) határozatával elfogadott.

Az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció átfogó képet adott a szociális feladatok, szolgáltatások, fejlesztési irányok, kormányzati és helyi szakmapolitikai elvárások megvalósítási elképzeléseiről, az ehhez szükséges meglévő és hiányzó feltételekről, költségekről, az elérendő célokról.

A jogszabály alapján a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat felülvizsgálja és aktualizálja, a változásokra tekintettel történik a jelenlegi felülvizsgálat.

A koncepció alapértékei, fő céljai változatlanok maradtak. A szociális ellátások fejlesztésére való törekvések a rászorulókat érdekeiket szolgálják.

A koncepció ismételt felülvizsgálatára jelen alkalommal kerül sor.

2. Emődi helyzetkép

Emőd város Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye déli részén, Miskolctól 25 km-re dél-keletre, a 3 számú főközlekedési út két oldalán található. Megközelíthető autóbusszal és vonattal is.

A település 2001. július 1-től város. Közigazgatási területe 4928 ha. Belterületi úthálózatának hossza 36 km. Lakosságszáma: 2023. január 1. napján: 5032 fő.

Emőd város GPS koordinátái: 47.938, 20.8154.

A településhez tartozik:

Istvánmajor egyéb belterület és Adorján-tanya külterület.

Mivel nagyobb ipari létesítmény nem található a városban, jelentős az ingázók száma. A várost családi házas beépítés jellemzi teljes körű infrastruktúrával (víz, villany, szennyvíz, gáz).

Várossá válása óta megnőtt Emőd térségi szerepe, többféle szolgáltatást nyújt (Kormányablak, rendőrség, zeneiskola) a környező településeknek.

Emőd a járási rendszer kialakulásával 2013. január 1-jétől már nem körzetközpont, a Miskolci Járási Hivatalhoz tartozik.

Gazdasági helyzet:

Az M3-as autópálya közelsége továbbra sem érezteti kedvező hatását, továbbra is a lakóköznyezetbe beékelődött kisebb vállalkozások jellemzők.

3. Emőd város demográfiai helyzete (Forrás: Vizuál Regiszter)

Az állandó népesség életkor szerinti megoszlása:

Az állandó népesség számának változása, kor szerinti megoszlása (... év 01.01.)										
Év	2014		2015		2016		2017		2018	
kor/nem	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
0-3	97	76	84	78	99	84	89	100	109	133
4-18	416	383	404	368	389	371	414	356	368	339
19-65	1732	1647	1739	1636	1721	1606	1660	1582	1705	1565
65-év fölött	272	491	272	490	273	490	307	504	286	518
összesen	2517	2597	2499	2572	2482	2551	2470	2542	2468	2555
együtt	5114		5079		5033		5012		5023	

Az állandó népesség számának változása, kor szerinti megoszlása (... év 01.01.)										
Év	2019		2020		2021		2022		2023	
kor/nem	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
0-3	100	109	98	104	113	110	123	105	121	108
4-18	373	367	397	363	399	349	411	377	403	376
19-65	1680	1539	1663	1524	1687	1533	1686	1537	1653	1526
65-év fölött	311	520	322	522	323	521	330	519	332	513
összesen	2464	2535	2480	2513	2522	2513	2550	2538	2509	2523
együtt	4999		4993		5035		5088		5032	

A táblázat adatai szerint a település lakosságszáma 2018-tól 2020-ig folyamatosan csökkent. 2021-ben ez a szám újra emelkedésnek indult, 2022-ben elérte a lakosságszám az 5088 főt, majd 2023-ban ismét csökkenést figyelhetünk meg. A születések száma, illetve a 0-3 éves korú gyermekek száma 2018-2020-ig szintén az állandó lakosságszámhoz hasonlóan csökkenést mutat, megfigyelhető azonban, hogy ez a szám 2021-től napjainkig folyamatosan emelkedik. (2021-ben a 0-3 éves korú gyermekek száma: 223 fő, 2022-ben: 228 fő, 2023-ban: 229. fő.) Megállapítható az is, hogy 2022-ig a 65 év fölöttiek száma ha lassan is, de folyamatosan emelkedik.

Természetes szaporodás: 2018-2023. május 31. napjáig

Év.01.01. napján	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás különbözete
2018.	50	111	-61
2019.	42	68	-26
2020.	47	67	-20
2021.	51	87	-36
2022.	63	92	-29
2023.	36	37	-1

A természetes szaporodás számát a halálozások számának és a születések számának különbsége adja. Megállapítható, hogy a halálozások száma minden évben magasabb az élve születések számánál.

Emődön anyakönyvezett házasságkötések, születések, halálozások, válások száma:
2018-2023. május 31. napjáig

Anyakönyvi esetek / év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
házasságkötések száma	15	22	29	26	30	9
születések száma	0	0	0	0	1	1
halálozások száma	29	16	18	22	15	9
válások száma	3	6	3	1	10	1

4. Szociális szempontból kiemelt célcsoportok bemutatása

4.1. Gyermek

A 0-18 éves korosztály száma Emődön 2022-ig növekvő tendenciát mutat.

Ez azért fontos, mert az országos tendencia az, hogy a vállalt gyermekek száma csökken, a gyermekvállalás későbbre tolódik. Országos tendencia a hagyományos családszerkezet felbomlása, a társadalmi változások révén változatos, atipikus családszerkezetek (egy szülő, mozaik, stb.) jöttek létre, melyek sérülékenyebbek a szociális problémák, krízishelyzetekkel szemben.

A gyermekeket veszélyeztető tényezők szorosan összekapcsolódnak a család egészét érintő problémákkal: mélyszegénység, inaktivitás, lakhatási szegénység, szenvedélybetegség. A gyermekek veszélyeztetettségének érzékelése, kezelése érdekében a család- és gyermekjóléti szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, mely a problémák megoldása érdekében is szorosan együttműködik. A rendszer a hatályos jogszabályok és kiadott szakmai irányelvek alapján végzi feladatait.

4.2 Idősek

A 65 év feletti személyek száma is növekvő tendenciát mutat, a várható élettartam növekedése egyre jelentősebb. A korosztály ugyanakkor több szempontból veszélyeztetettnek mondható:

- a) súlyos fizikai és érzékszervi korlátozottság kialakulása,
- b) izoláció, elmagányosodás, természetes támogató környezet csökkenése,
- c) szociális kapcsolatok átrendeződése,

- d) önellátó képesség csökkenése, mentálhigiénés állapot romlása,
- e) jövedelmi depriváció kockázata.

A település időskorú lakosságának növekedése fokozott megbecsülést, gondoskodást igényel. Az előregedési folyamatok új kihívást jelentenek a szociális gondoskodás különféle formáinak. Az időskorú ellátottak életvitele különbözik, vannak, akik többgenerációs családi háztartásban élnek, míg egyre gyakoribb, hogy a családok nagyobb településekre, távolabbra költöznek, így az idős családtagok egyedül maradnak. Az idősek többsége egyedül él, igénylik a társaságot, a valahova tartozást. Az idősek gazdasági helyzete az alacsony nyugdíj miatt romlik, ha a családjuktól távol, egyedül élnek, anyagi gondjaik is nőnek. Az egyedüllét miatt nagyobb szociális gondoskodást, figyelmet érdemelnek. A mindennapos bevásárlás, gyógyszerkiváltás problémát jelenthet. Gondot jelent továbbá számukra a településen, illetve a megyében való mozgás, például orvoshoz, szakrendelésre történő eljutás.

4.3 Mélyszegénységben élők

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza. Jellemző, hogy generációkon átívelve rögzül az állapot, mely csak intenzív, folyamatos segítségnyújtással oldható fel. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintettek társadalomból való kirekesztettségüket okozza, illetve erősíti.

4.4 Aktív korú, gazdaságilag tartósan inaktív személyek

Az aktív korúak tartós inaktivitása összefügg a mélyszegénység kérdésével, annak egy önállóan kezelendő tényezőjének tekinthető. Az érintettek köre első sorban az alacsony jövedelemszint miatt kerülhet kritikus élethelyzetbe. A munkaerő piaci (re)integráció támogatása részben a hiányzó piacképes szakképzettségek megszerzése, részben aktív foglalkoztatási programokkal lehetséges.

5. A város foglalkoztatási helyzete

A településen korlátozott a munkahelyek száma, így a munkavállalók többsége a közeli nagy városokban (Miskolc, Tiszaújváros, Mezőkövesd) talál munkát, ezért a napi szinten ingázók száma jelentős.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának adatai szerint az emődi lakosok **2023. évi foglalkoztatási adatai** a következők:

	Férfi	Nő	Összesen
Álláskeresőként nyilvántartottak	61	84	145
Álláskeresőként nyilvántartott pályakezdők	3	5	8
Álláskeresőként szünetelő nyilvántartottak	33	34	67
Álláskeresési járadékban részesülők	15	8	23
Álláskeresési járadék folyósítása szünetel	1	8	9
Nyugdíj előtti álláskeresési segélyben részesülők	12	13	25
Ellátás nélküliek	34	63	97

A településen 2023-ban a közfoglalkoztatottak száma 62 fő. A közfoglalkoztatás pozitív eredményei több területen is megnyilvánulnak. A bevont dolgozók újra a társadalom hasznos tagjainak érzik magukat, a munka ismét rendszerességet visz életvezetésükbe, tervezhetőbbé teszi azt. A munkanélküliek közfoglalkoztatásba történő nagyarányú bevonása jelentősen csökkentheti a települési támogatás kiadásait. A foglalkoztatottak hozzájárulnak a települési környezet szebbé, tisztábbá tételéhez, a kulturált városkép kialakításához. Ennek keretén belül Emődön számos járda és tér kapott saját gyártású térkő-burkolatot, a buszmegállókban új esőbeállók épültek, a csatornák és vízelvezető árkok karbantartását rendszeresen végzik és eddig nem ismert mértékű parkosítás, parkrendezés, – ezen belül fatelepítés – vette kezdetét.

6. A jelenlegi települési szolgáltatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) értelmében:

„A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.” Mötv. 10. § (1) bekezdés

„A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; „Mötv. 13. §(1) bekezdés 8. pontja.

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése az Alkotmányban meghatározott szociális jogok érvényre juttatása érdekében, törvényekben rögzített keretszabályok, illetve a települési önkormányzatok helyi rendeletében meghatározott feltételek szerint a szociálisan rászoruló személyek szociális ellátásban részesíthetők. A két legfontosabb meghatározó jogszabály: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.), amelyek alapján Emőd Város Önkormányzata különböző szociális ellátásokat, szolgáltatásokat, valamint gyermekjóléti alapellátásokat biztosít.

A törvény lehetővé teszi, hogy az önkormányzatok saját költségvetésük terhére a törvényben meghatározottnál kedvezőbb feltételek mellett adjon támogatást, valamint önként vállalt feladatként egyéb ellátásokat is biztosítson.

A települési önkormányzatok – a jogszabályok által előírtan –

- lakosságszámuknak,
- közigazgatásban betöltött szerepüknek megfelelően

egészségügyi, nevelési, szociális ellátásokat szerveznek meg.

Emőd részére ilyen kötelező szolgáltatás az egészségügyben és a szociális téren az alapellátás megszervezése.

Ez az egészségügyben

- a háziiorvosi és
- a házi gyermekorvosi, valamint
- a fogorvosi

ellátás megszervezése.

Az egészségügyi szolgálat keretén belül az emödi lakosokat 3 felnőtt háziiorvosi körzetben 3 háziiorvos, 1 fogorvos, a kiskorú lakosokat 1 gyermekorvosi körzetben egy szakorvos látja el

szükség esetén. Emődön 3 védőnő látja el a 3 védőnői körzetet. A védőnői feladatok ellátásszervezése 2023. július 01. napjától már nem önkormányzati, hanem állami feladat.

Az önkormányzat az egészségügyi intézmények működtetésére állami támogatást kap, így jelenleg megoldott a felnőtt, valamint az óvodai és iskola egészségügyi ellátás. Az alapellátást végző háziorvosok rendelkeznek az önkormányzattal kötött szerződéssel, valamint a működésükhöz szükséges szakhatósági engedélyekkel.

Az Szt. által biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások településünkön:

- óvodai és bölcsődei ellátás
- családsegítés és gyermekjóléti szolgálat,
- étkeztetés,
- nappali ellátás,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- tanyagondnoki szolgáltatás.

A településen működő nevelési, oktatási intézmények: az Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde, illetve az Emődi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola.

Az Óvoda önkormányzati fenntartású, az általános iskola, mint alapfokú oktatási intézmény fenntartása és működtetése állami kézben van.

Emődi Gyermekálmom Óvoda és Bölcsőde

év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Óvodai létszám fő	149	144	138	154	159	161
Bölcsődei létszám fő	7	7	7	7	7 * 22	24

Az óvoda létszáma 2020-tól folyamatosan növekedik, a bölcsőde létszáma pedig a férőhelyek számának növekedésével – a 2022-ben átadott új bölcsőde épület átadásának köszönhetően – ugrásszerűen - 7 főről 22 főre - bővült.

Az Emődi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Tanulói létszám:

év	2019/2020. tanév	2020/2021. tanév	2021/2022. tanév	2022/2023. tanév
1-8. évfolyam fő	336	325	303	290

A táblázat adataiból kitűnik, hogy a tanulói létszám évről évre csökken.

7. Szociális szolgáltatások bemutatása

7.1 Család- és gyermekjóléti szolgálat

2019. január 1-től Emőd közigazgatási területét ellátó család- és gyermekjóléti szolgálat, az Emődi Szociális Szolgáltató Központ integrált szolgáltatásként működik.

A család- és gyermekjóléti szolgálat Emőd, Hunyadi u. 27-29. szám alatti, közigazgatási épületben működik.

A családsegítői feladatokat 2 fő főállású, szociális munkás végzettségű családsegítő, napi 8 órában, heti 40 órás – részben kötetlen – munkaidőben látja el.

A családsegítés célja a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az

alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás kiemelt feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében annak észlelése, jogi és szakmai szabályozókban rögzített módon történő kezelése.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai:

2022-ben a veszélyeztetettség fő okai szerint:

Környezeti okok miatt	47 gyermek
Magatartási problémák miatt	17 gyermek
Egészségügyi okok miatt	1 gyermek
Anyagi okok miatt	0 gyermek
összesen:	65 gyermek

Legtöbb gyermek esetében a fő ok, egyéb veszélyeztető okokkal halmozódott.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2022-ben településünkön:

Megnevezés	0 – 17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató,	5
ebből védőnői jelzés	3
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók,	1
ebből: család- és gyermekjóléti központ	1
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	4
Köznevelési intézmény	45
Rendőrség	2
Aldozatsegítés	1
Állampolgár (magánszemély)	3
Önkormányzat, jegyző	21
Kormányhivatal	3
Összesen:	89
A jelzésekkel érintett személyek száma	77

7.2 Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szolgáltatást Emőd város közigazgatási területén lakhellyel, illetve tartózkodási hellyel rendelkező egyén veheti igénybe, amennyiben megfelel a helyi rendeletben foglalt szociális rászorultsági feltételeknek. A jogszabályi rendelkezések alapján az étkeztetés tekintetében figyelembe vett tényezők:

- a) kor,
- b) egészségi állapot,
- c) fogyatékoság,
- d) pszichiátriai betegség,
- e) szenvedélybetegség,
- f) hajléktalanság.

Az önkormányzat az étkeztetéssel kapcsolatos feladatát az Emödi Szociális Szolgáltató Központ bevonásával látja el. Az étkeztetés igénybevétele iránti kérelmet az Emödi Szociális Szolgáltató Központ vezetőjéhez kell benyújtani írásban vagy szóban.

Az étkezés igénybevétele történhet:

- a jogosult gondoskodik az étel elszállításáról,
- az Emödi Szociális Szolgáltató Központ gondoskodik 2019.01.01-től az étel házhozszállításáról,
- helyben fogyasztással.

Az étkeztetésben részesülők kor és nem szerinti aránya 2019. évben: 111 fő																
Étkeztetésben részesülők nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Helyben fogyasztja, vagy elviszi			3			1	3	5		3	1	3		3		1
Lakásra szállítják					3	10	8	11	6	3	7	11	5	20	2	2
Összesen			3		3	11	11	16	6	6	8	14	5	23	2	3

Az étkeztetésben részesülők kor és nem szerinti aránya 2020. évben: 125 fő

Étkeztetésben részesülők kor nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Helyben fogyasztja, vagy elviszi	1				1	1	2	4		3		1		3		
Lakásra szállítják			1	2	4	12	12	7	5	10	9	14	8	23	2	
Összesen	1		1	2	5	13	14	11	5	13	9	15	8	26	2	

Az étkeztetésben részesülők kor és nem szerinti aránya 2021. évben: 127 fő

Étkeztetésben részesülők kor nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Helyben fogyasztja, vagy elviszi	1		1		2	1	2	4		3	1	1		3		
Lakásra szállítják			1	2	4	11	12	7	5	10	9	14	8	23	2	
Összesen	1		2	2	6	12	14	11	5	13	10	15	8	26	2	

Az étkeztetésben részesülők kor és nem szerinti aránya 2022. évben: 131 fő

Étkeztetésben részesülők kor nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Helyben fogyasztja, vagy elviszi	1				1	1		3	1	4	2	1	1	3		
Lakásra szállítják			1		2	4	7	18	10	10	10	17	9	22	1	2
Összesen	1		1		3	5	7	21	11	14	12	18	10	25	1	2

Az étkeztetésben részesülők kor és nem szerinti aránya 2023. évben: 131 fő

Étkeztetésben részesülők kor nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Helyben fogyasztja, vagy elviszi	1				1	1		3	1	4	2	1	1	3		
Lakásra szállítják			1		2	4	7	18	10	10	10	17	9	22	1	2
Összesen	1		1		3	5	7	21	11	14	12	18	10	25	1	2

7.3 Idősek nappali ellátása

A szolgáltatás a célcsoport tagjai számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve a jogszabályban meghatározott szolgáltatási elemek keretein belül segítő szolgáltatás igénybevételére.

Az idősek nappali ellátása elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára nyújt szolgáltatást.

A nappali ellátást településünkön 2019.01.01-től az Emödi Szociális Szolgáltató Központ látja el. Az engedélyezett létszám: 50 fő.

A nappali ellátásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2019. évben: 50 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma	1		1	1		12	2	16	2	5	1	5		4		

A nappali ellátásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2020. évben: 50 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma	1					12	1	16	2	10		5		3		

A nappali ellátásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2021. évben: 50 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma	1					9	1	15	3	12	2	4		3		

A nappali ellátásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2022. évben: 50 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma	1					5	1	18	3	13	1	2		6		

A nappali ellátásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben: 50 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma	1					10	1	15	3	12	2	4		2		

7.4 Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kapja meg az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, személyes gondoskodást. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás célcsoportját az ellátási területen élő, önálló életvitelük fenntartásában segítséget igénylő személyek képezik. A célcsoporton belül kiemelt szegmenst alkot az idősek korcsoportja, akik életkorukhoz társuló egészségi állapotromlás miatt korlátozottan képesek az önálló életvitelük fenntartásában. Kritikus helyzet alakulhat ki a közeli hozzátartozóval nem rendelkező személyek esetében, az ő esetükben a szociális ellátórendszer nagy jelentőséggel bír.

A házi segítségnyújtásról, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról az önkormányzat a 2017. december 31. napjáig Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás útján gondoskodott. Emőd Város Képviselő-testülete 138/2017. (XII.14.) határozata alapján 2018. 01. 01. napjától az Emödi Idősek Klubja intézmény keretében látta el ezt az alapszolgáltatást, 2019.01.01-től pedig az Emödi Szociális Szolgáltató Központ.

A házi segítségnyújtással hozzájárulunk ahhoz, hogy az ellátott önálló életvitelének

fenntartása - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítva legyen.

A házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2019. évben: 29 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma			1				2		2	4	2	6	3	6	1	2

A házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2020. évben: 31 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma			1				2		1	4	1	7	3	9	1	2

A házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2021. évben: 33 fő																	
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves		
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
Személyek száma			1					2	1	4	1	9	3	9	1	2	

A házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2022. évben: 26 fő																	
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves		
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
Személyek száma			1	1			1		2	2	3	7	3	5		1	

A házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben: 28 fő																
Kor, nem	18-39 éves		40-59 éves		60-64 éves		65-69 éves		70-74 éves		75-79 éves		80-89 éves		90-X éves	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Személyek száma			1	1			1		2	3	3	8	3	5		1

Településünkön az egyedül élők aránya az életkorral együtt emelkedik, a 60 év feletti egyedül

élők aránya magas, szolgáltatásainkat is nagyobb számban veszik igénybe.

Az ellátottak többsége nehéz anyagi körülmények között él, egészségi állapotuk romlik, ezért segítségre szorulnak.

Az ellátotti létszám alakulása 2018-2023 év között (fő)			
Év	Nappali ellátásban részesülők száma	Étkeztetésben részesülők száma	Házi segítségnyújtás
2019	50 fő	111 fő	29 fő
2020	50 fő	125 fő	31 fő
2021	50 fő	127 fő	33 fő
2022	50 fő	131 fő	26 fő
2023	50 fő	131 fő	28 fő

Az Emődi Szociális Szolgáltató Központ kihasználtsága nagyon jó. A nappali ellátásban részesülők száma minden évben maximális, az étkezők száma folyamatosan emelkedik.

7.5 Tanyagondnoki Szolgálat

A tanyagondnoki szolgáltatás célja Istvánmajor, valamint Adorján-tanya (külterület) intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A szolgáltatás eleinte Istvánmajor lakosainak életét segítette, majd 2021. február 10-től megkezdte működését Adorján-tanya, külterület településrészen is.

Istvánmajor lakosságszáma korcsoportos bontásban 2023 év:

Korcsoport	férfi	nő	összesen
0 - 18	0	1	1
19 - 62	20	12	32
63 -	9	7	16
Összesen	29	20	49

Adorján-tanya lakosságszáma korcsoportos bontásban 2023 év:

Korcsoport	férfi	nő	összesen
0 - 18	4	0	4
19 - 62	16	13	29
63 -	3	5	8
Összesen	23	18	41

8. Az ellátások alakulása országos és helyi viszonylatban

A szociális igazgatás területén bekövetkezett változások:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult.

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása (rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás),
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás az aktív korúak ellátását érintette, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatták meg.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthattak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozott.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást volt köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan sorolja fel:

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (a lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerültek a szociális törvényből)
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Szt. alapján így az önkormányzatunk által folyósított pénzbeli és természetbeni ellátások 2015. március 01. után:

- lakhatási támogatás,
- gyógyszer-támogatás (2017. évben a rendkívüli települési támogatásként nyújtható)
- rendkívüli települési támogatás,
- gyermekétkeztetési támogatás (óvoda),
- temetési támogatás,
- köztemetés,
- iskolakezdési támogatás.
- Arany János ösztöndíj.

2016. évtől bevezetett új támogatási formák: az időskorúak támogatása és a gyermekek természetbeni juttatása.

2017. március 01-től bevezetett új támogatási forma: a letelepedési támogatás, mely 2022. január 1. napjával megszűnt.

Az Szt. és a gyermekvédelmi törvény alapján: Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások
2019-2023. május 31. napjáig (kiadások ezer Ft-ban)

Megnevezés	2019. év		2020. év		2021. év		2022. év		2023. év	
	Ellátásban részesülő (fő)	Kiadás	Ellátásban részesülő (fő)	Kiadás	Ellátásban részesülő (fő)	Kiadás	Ellátásban részesülő (fő)	Kiadás	Ellátásban részesülő (fő)	Kiadás
Pénzbeli ellátások										
Lakhatáshoz kapcsolódó támogatás	180	7.810	167	6.970	159	6.290	102	5.128	64	2.560
Letelepedési támogatás	16	8.000	15	7.500	10	5.000	6	3.000	0	0
Beiskolázási támogatás	385	2.885	373	2.700	304	2.320	410	5.230	0	0
Egyszeri, rendkívüli települési támogatás	301	2.837	311	2.814	307	2.356	436	3.742	140	1.233
Idősek támogatása	511	5.110	555	6.660	557	6.800	556	8.340	0	0
Arany János ösztöndíj	3	270	3	200	2	200	2	170	1	60
Temetési segély	7	200	2	57	4	114	3	86	0	0
Természetben nyújtott ellátások										
Köztemetés	0	0	5	702	2	168	3	631	2	543
Zeneiskolai tandíj	98	660	0	0	0	0	0	0	0	0
Óvodai, bölcsődei térítési díj átvállalás	5	1.880	9	397	10	429	6	268	5	184
Természetben nyújtott ellátás (Mikulás csomag)	308	875	487	1.376	413	1.371	410	1.589	0	0
Természetben nyújtott ellátás (vetőmag)	60	240	50	270	51	296	48	483	0	0
Gyermekvédelmi ellátások										
Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők támogatása (Erzsébet utalvány)	238	2.929	239	2.939	201	2.693	197	2.595	0	0
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

9. Finanszírozási helyzetkép

A szociális alapellátás finanszírozása 2019. – 2023. június 30. (Ft-ban)

2019. év

Megnevezés	Összes közvetlen és közvetett kiadás	ebből: állami támogatás	ebből: átvett pénzeszközök	ebből: térítési díjak	ebből: önkormányzati támogatás	Önkormányzati támogatás aránya (%)
Nappali ellátás	9.090.384	5.450.000	0	0	3.640.384	40,05
Házi segítségnyújtás	6.215.514	3.450.000	0	0	2.765.514	44,49
Szociális étkeztetés	21.698.392	3.709.120	0	7.953.090	10.036.182	46,25
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	7.700.924	3.400.000	57.458	0	4.243.466	55,10
Tanyagondnoki szolgálat	4.880.506	4.250.000	0	0	630.506	12,92
Összesen	49.585.720	20.259.120	57.458	7.953.090	21.3616.052	42,99

2020. év

Megnevezés	Összes közvetlen és közvetett kiadás	ebből: állami támogatás	ebből: átvett pénzeszközök	ebből: térítési díjak	ebből: önkormányzati támogatás	Önkormányzati támogatás aránya (%)
Nappali ellátás	13.143.731	10.090.000	2.692.048	0	361.683	2,75
Házi segítségnyújtás	7.014.628	5.100.000	400.000	0	1.514.628	21,59
Szociális étkeztetés	19.477.628	5.099.720	185.955	9.452.053	4.739.900	24,34
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	9.452.135	4.100.000	0	0	5.442.135	57,03
Tanyagondnoki szolgálat	4.631.403	4.479.000	0	0	152.403	3,29
Összesen	53.809.525	28.868.720	3.278.003	9.452.053	12.210.749	22,69

2021. év

Megnevezés	Összes közvetlen és közvetett kiadás	ebből: állami támogatás	ebből: átvett pénzeszközök	ebből: térítési díjak	ebből: önkormányzati támogatás	Önkormányzati támogatás aránya (%)
Nappali ellátás	10.703.278	11.209.500	0	0	0	0,00
Házi segítségnyújtás	7.969.829	5.468.540	969.031	0	1.532.258	19,23
Szociális étkeztetés	20.854.629	6.284.010	0	11.074.225	3.496.394	16,77
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	10.361.970	4.256.200	0	0	6.105.770	58,92
Tanyagondnoki szolgálat	4.866.659	4.572.000	0	0	294.659	6,05
Összesen	54.756.365	31.790.250	969.031	11.074.225	10.922.859	19,95

2022. év

Megnevezés	Összes közvetlen és közvetett kiadás	ebből: állami támogatás	ebből: átvett pénzeszközök	ebből: térítési díjak	ebből: önkormányzati támogatás	Önkormányzati támogatás aránya (%)
Nappali ellátás	14.049.737	14.131.500	0	0	0	0,00
Házi segítségnyújtás	13.491.800	9.326.730	3.102.023	0	1.063.047	7,88
Szociális étkeztetés	21.429.888	6.840.330	0	12.263.176	2.326.382	10,86
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	12.256.366	5.128.940	0	0	7.127.426	58,15
Tanyagondnoki szolgálat	5.128.753	5.142.300	0	0	0	0,00
Összesen	66.356.544	40.569.800	3.102.023	12.263.176	10.421.545	15,71

2023. június 30.

Megnevezés	Összes közvetlen és közvetett kiadás	ebből: állami támogatás	ebből: átvett pénzeszközök	ebből: térítési díjak	ebből: önkormányzati támogatás	Önkormányzati támogatás aránya (%)
Nappali ellátás	8.067.708	7.065.750	0	174.200	827.758	10,26
Házi segítségnyújtás	8.559.344	4.862.865	1.714.379	88.550	1.893.550	22,12
Szociális étkeztetés	13.682.040	3.432.165	0	7.252.705	2.997.170	21,91
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	7.042.272	2.564.470	0	0	4.477.802	63,58
Tanyagondnoki szolgálat	2.971.435	2.571.150	0	0	400.285	13,47
Összesen	40.322.799	20.496.400	1.714.379	7.515.455	10.596.565	26,28

10. Célkitűzések, megoldási lehetőségek

A szociális szakma és a társadalompolitika fő alapelvei között a szegénység csökkentése, a kedvezőtlen népesedési folyamatok fékezése, a gyermekvállalás, a családalapítás jelentőségének hangsúlyozása által, munkaerő-piaci aktivitás erősítése, időskori biztonság garantálása. Mindezek biztosításához önkormányzatunk nemcsak a kötelezően előírt ellátások és szolgáltatások biztosításával járul hozzá.

Továbbra is figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket, keressük az együttműködés lehetőségét, hogy a település lakossága minél személyre szabottabb, a problémára fókuszáló segítségnyújtásban részesülhessen.

Alapvető célkitűzés a szolgáltatások sokszínűségének és minőségének fejlesztése, hogy a kötelezően biztosítandó-, és önként vállalt feladatok ellátása mind-mind hozzásegítsék az emődi lakosokat az egészséges, értékes minőségi élethez.

A szolgáltatástervezési koncepció megalkotása fontos annak érdekében is, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a legjobb szolgáltatások nyújtása az ellátást igénylők megaláztatására, a magas színvonalú szakmai munka végzése pedig átgondolt és megalapozott költségvetés tervezésére épüljön.

Összegzés

Mint ahogyan a koncepciót áttekintve is látható, az országos szintű társadalmi és gazdasági problémák Emődön is jelentősen éreztetik hatásukat.

A problémák egyre komplexebbé válása, gyakorisága arra ösztönzi a szociális szakembereket, hogy folyamatosan komplex segítséget nyújtsanak a bajban lévő, elesett személyeknek.

A fentiek érdekében elengedhetetlen a szakmabeliek közötti folyamatos kommunikáció, az együttműködés.

Emőd, 2023. augusztus 21.

Fekete Tibor
polgármester